

SENMANARI POPULAR, HUMORISTICH Y LITERARI

DONARÁ UNA LLISSÓ CADA DISSAPTE

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de Fontanella, núm. 5, entresol, 1.ª; Barcelona

Número solt 5 céntims. — Atrassats 10 céntims.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona: semestre, 2 ps. un any, 3 ps.—Fora: semestre, 2'50 ps. un any, 4 ps.

VERDADER RETRATO DE COLON

PER SEBASTIÁ DE PIOMBO

SE TROBA L' ORIGINAL EN COMO

Cristófol Colón nasqué en la vila de Cogoreto (Génova) l' any 1435.

Morí en 21 de maig de 1506.

Fou enterrat en lo convent de Sant Francisco de Valladolid, y poch després trasladat á la Cartuja de las covas de Sevilla.

Sos restos foren portats en 1536 á la Isla de Sant Domingo.

En 1795 foren trasladats á la Catedral de l' Habana per haver cedit aquella Isla als francesos.

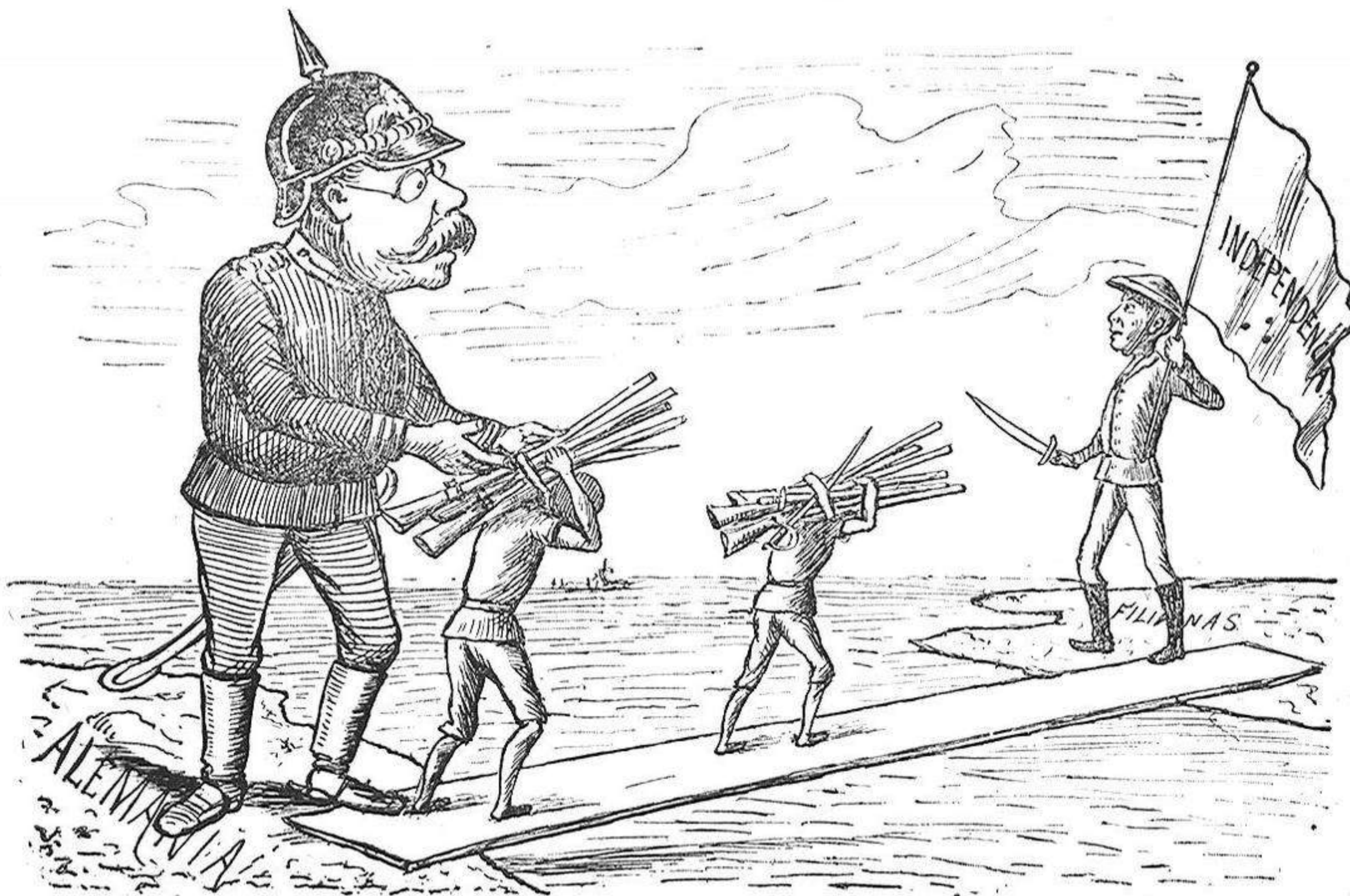
Y en desembre de 1898, son retornats á Espanya, en calitat de repatriat, pera vergonya dels governs lliberals de la regencia.

¿SOM CATÓLICHS?

I

¡Vaya una pregunta! ¿Qui 'n pot duptar? Però 'ls lliberals, ó millor dit los católichs lliberals, ho posan en tela de judici, y diuhen y repeteixen que 'ls carlins son uns católichs de pá sucat ab oli, perque s' han permés la llibertat de discutir ¡no 'n faltava d' altre! la política més ó

TAL FARÁS TAL TROBARÁS

Aixís com á Cuba els yanquis ens feren la guitza, ara 'ls alemanys á Filipinas 'ls tornan la pilota.

menos declarada ó encuberta d' alguns eclesiástichs.

No aném nosaltres á enmaranyar la cuestió, tan delicada com dolorosa.

Deu sab quant sentim veurens obligats á parlar d' aquestas cosas, y si 'n parlém, inútil es manifestar que ho farém sempre deixant á salvo lo que venim obligats á respetar, aixó es; la corona.

Més d' una vegada hem demostrat los carlins lo que som capassos de fer en defensa de la Iglesia y del Clero. Allí ahont han perillat sos interessos, allí han estat los carlins disposats á derramar la sanch en sa defensa; y ho han fet ab tan zel y ab un desinterés tan gran, que no hi ha avuy un sol carlí que no estigui dispost á ferho

altra volta á pesar de durne encara la esquena calenta.

Aixó no es capas de negarho ningú; nostres mateixos enemichs ho confirman cent vegadas cada día. La premsa sectaria ho corrobora á cada pas.

¿Se tracta per exemple, de un triduo al Santíssim Sagrament ó de una novena d' una mica de tró y de més ó menos solemnitat?

—¡Es una provocació que 'ls carlins llensan á la cara dels lliurepensadors!—exclama la premsa atea y doctrinaria, com responent á una senyal convinguda.

¿Se tracta de una professó de desagravis ó de cualsevolga altre solemnitat religiosa?

—Es un insult que Hensa á nostra cara 'l carlisme y del qual hem de protestar en tots los terrenos! La fera reaccionaria udola y es precis prevenirse contra ella!—repeteix la impietat per boca dels orgas de la masoneria.

Y aqueixa premsa impia, y aqueixa massa descreguda del poble, y aqueixas societats masonicas y ateas que han jurat guerra sens cuartel á Deu y á la Iglesia y al Clero, ¡trist es confesarhol tenen més sentit práctic, per no dir un altre sentit, que aqueixos quatre membres del Clero, que com á sacerdots debém y volém respectar ab todas nostras forsas, pero com á individuos de nostra desgraciada nació, debém, sino combatre ab valentia y decisió, avisar ab prudencia de lo errats que van en son camí.

Una equivocació lamentable sufriran, sens dupte, aquestos bons senyors. Y mentres ells ens senyalan com enemichs de las instituciones que 'ns regeixen y ens carregan el *sanbenet* de ser lo destorb de la unió dels católichs y fins algún ens fa responsables de las desgracias d' Espanya. ¡Mare de Deu! venen las societats secretas, els ateos, els republicans de todas castas y la premsa pornográfica é impia y ens bateija ab l' *honros* insult de *Soldats de Cristo*.

¡Soldats de Cristo!

¡Y donchs qué som?

Si, senyors. Som Soldats de Cristo, ab molta honra. Som Soldats de Cristo y fills de la Iglesia y... vassalls de Carlos VII.

Y no s' espantin los carlins de las bravatas de la premsa liberal. No fassin cas de textos *malament* interpretats, ni de supostas ordres de Roma, ni de burros morts. Tot aixó son *falornias* com diuhen en certa comedia; y si tant cridan y tant baladrejan contra 'ls carlistas, escoltin per un moment lo que vaig á dirlos, que 'ls interessa tant als lliberals com á nosaltres mateixos.

Una de las cosas que 'ls liberals ens han passat pels nassos molts vegadas, es lo discurs de 'n Merry del Val llegit als espanyols en la última peregrinació á Roma.

Tothom sab de sobras, y no hem de negar la veritat de las cosas, lo mal efecte que 'l tal discurs produhí entre 'ls carlins de la romeria.

Mes, un de aquells días, un ilustre personatge espanyol estava en audiència ab el Papa; y al demostrarli cert descontento entre 'ls pelegrins carlistas, digué sorprés el sabi Papa Lleó XIII:

—Y cómo es possible que Jo anatemishi als carlistas espanyols, si son l' *únich* *partit polítich netament católich* que existeix al mon...?

Y 'm dispensarán mos lectors que no nombri al ilustre personatge. La prudencia així m' ho exigeix.

Y com aquest article s' allargaria massa, permeteume, estimats lectors, que l' acabi la próxima senmana.

SAID.

IJA ESTÁ FETI

Lo día primer de janer de 1899, s' arriá pera sempre la bandera espanyola en la Isla de Cuba.

¡Consumatum est!

L' iniquitat més gran, lo robo més colossal, lo lladrocini més escandalós, ¡ja está fet!

Ningú ha protestat, cap nació ha dit res, Espanya se trova en mitj de la soletat més espantosa.

Y com tan lladre es lo qui roba, com lo qui, podentho evitar, ho permet, tan lladres son los Estats Units d'América, com las grans potencias d' Europa.

La frase será dura, molt dura; pero 'l fet es cert, molt cert.

Ni 'l poder naval de Inglaterra, ni 'l poder militar de Alemania, ni 'l poder mercantil de França, ni 'l poder teocrátich de Russia, ni 'l poder masoních d' Italia, ni 'l poder eufátich d' Austria, ningú, ningú ha dit res contra 'ls lladres ni als lladres que ab la brutalitat del més fort, han despullat ab escandalós escarni á una nació debilitada, desangrada y arruinada per xixanta anys de Llibertat, durant los que ha rebut tan grans urpadas, que l'han deixada sens carn, sens sanch, sens or, y sens honra.

Lo robo ha quedat legalisat en dret internacional; la diplomacia ha fet aquesta vil conquesta: lo lladre que triunfa, no es lladre.

***

Y nosaltres ab nostras colonias y ab nostre honor, hem perdut un altra cosa millor encara; hem perdut l' enteniment.

Espanya sols es un manicomi inmens la península ibérica es un grandió centre frenopátich sens metjes per curar á 14 ó 16 millions de boigs.

Lo fill que veu á sa mare agonitzant y riu, es un boig; no té conciencia dels seus actes, es un menor d' estat perpétuo.

Aixís ho han comprés las potencias europeas, qu'ara 's disposan á fernes de curadors exemplars.

L' humanitat y sos debers filantrópichs, los varen aconsellar quietut mentres ens robavan, ara 'ls indican, com á necessaria, la intervenció en nostres assumptos interiors.

Y com per sa curatela no prestarán fiança, molt me temo que no 'ns afania las pocas mojudas de terra que 'ns quedan dins y fora de l' endolada casa nacional.

Perque no hem de perdre de vista que 'ns governa un vell, acobardit y malaltís.

Y aquest es un presentiment terrible; l' ancianitat es germana de la mort.

Preparemnos, donchs, á cantar á Espanya (com á poble ab personalitat propia) l' himne dels morts.

Si Deu no ho salva ab lo triunfo del únich sistema que pot salvarla y enaltirla.

***

Las cendras de Colón (si es que ho son), venen á Espanya á buscar en las naus de la Catedral de Sevilla lo repós que l' ingratitude dels homes li ha negat en terra ben seva.

L' *últim repatriat*, no vé com los altres ab la vergonya de respirar, pro vé ab la fredor del desespero.

¡Pobre jayo! ¡Pobre vell! Tú per descubrir un mon, vares morir segons contan, á la presó, y als que se l' han deixat perdre, per sa criminal ineptitud, los deixém passejar en cotxe plens d'honors y de riquesas.

¡Quina diferencia de cóm vares tornar d' América en 1490, y cóm te portan de Cuba en 1899!

Dorm; no 't despertis; calla; jeu. Es preferible veuret com te veus, á veurens com ens veyém nosaltres; val més veurers mort que deshonorat.

A tú la gloria 't vá deixar morir; á nosaltres la vergonya.... no 'ns mata!

Hi ha homes, homenets y homenassos.

Tú ets dels últims, los governants son dels segons, y 'ls que foren dels primers.... ¡no 'ls voleu!

¡Ja está fet!

***

Lo lliberalisme, donchs, morirá aviat.

Tot en aquest mon mor, quan ha complert sa missió sobre la terra, per aixó res en ella es etern.

La missió del lliberalisme era acabar ab tot, las riquesas, las posseccions, l' or, la vergonya, la dignitat y l' honra.

Y ara ja está acabada, perque no 'ns queda honra, ni dignitat, ni vergonya, ni or, ni posseccions, ni riquesas, ni res.

Hem fet *vá* y *tot*; ens han dat capot y 'ns han pres los quartos.

Bona nit, donchs, y bon'hora.

Finis coronat opus; l' obra del lliberalisme, ha sigut coronada pel fi desastrós del 1898.

¿No 'ns portará res de bo 'l 1899?

ROGER DE LLURIA.

1899

Ab la tremolosa má del que fa un gran sacrifici, ara 'm poso á fer l' ofici del Senyor.... Saragossá, Y resaré dos rosaris, perque posantme en tal cas, no 'm resultés un fracas aixó de *fer calendaris*. Es terrible 'l ser poeta per lo qui no sab fer versos, pro son instints més perversos los instints de ser profeta. ¿Qu' es lo que portará al pap l' any *noté* y noranta *noué* aixó sí ¡me caso ab l' oul que qualsevol ximple ho sab. Lo que 'ls puch assegurar, es, que durant lo Janer, lo mateix que per Febrer, farà fret y pot jelar. Que 'l Mars será revoltós, fent ventadas sens igual, l' Abril.... molt primaveral, y 'l Maig, de segur, hermós. Que al Juny farà una caló de pare y senyor Peret, qu' al Juliol, no farà fret, ni al Agost, los dich que no.

Qu' al Octubre y al Setembre no será lo fret intens, més, en cambi, será inmens al Novembre y al Desembre. Y tindré cuarenta días de quaresma y de junar, mes després podrém gosar de Pasqua las alegrías. Carnaval, y no es engany, lo tindré.... y enmascarat, encara que ben mirat, ¡de carnaval ho es tot l' any! També tindré la Asumpció, Corpus Christi y Dijous Sant, tres dijous que llueixen tant qu' omplen de satisfacció. Y tindré Pasqua florida, y tindré Pasqua granada, ab la terra engalanada y ab l' espay rubert de vida. També vindrá Sant Joan ab son bullici y verbena, nit alegre, nit serena en que molts s' *alegrarán*. Además, si no m' enganya la memoria ó la rahó, vindrá la gran Concepció, patrona de nostra Espanya. Y vindrá ¡valgam la creu! (y no la perdo de vista) l' ansiada festa carlista de Sant Carles Borromeu. Y os juro serio y formal que vindrá també *Tot Sants*, y entre capons, vins y cants, la gran festa de Nadal. Y com tots los demés anys será aquest ab sas mudansas, un incendi d' esperansas apagat pe'ls desenganys. Los uns tindrán que plorar, altres no 'ls caldrá sufrir, los uns tindrán qu' escupir mentre altres podran fumar. Alguns mils ne naixerán, ó perfectes ó lisiats, y algúns mils, ja *licenciats* cap al fossar los duran. Ara ja prou; cap més mot, lo *judici* s' ha acabat. ¡No hi pensaba! ¡ay carat! ¡Titaires: Deu sobre tot!

MANEL.

El telégrafo 'ns diu que á Madrid s' han rebut cuarenta toneladas d' expedients procedents de Cuba y Puerto Rico.

¡Cristina!

Atureuse. Diuhen que s' en rebrán 100 toneladas més.

¡Recristina! No 'n representan pocas de sabbas gastadas fastidiantse per aquellas oficinas.

El senyor Montero Ríos, que *té la inmensa satisfacció de trobarse entre nosaltres*, ha fet declaracions importantíssimas.

Ha dit, entre otras cosas, que 'ns sabém de memoria, que 'l *partit carlista* no era un perill.

Y es clar, home, que no ho es.

Per tots los qui no han perdut lo sentit comú, lo carlisme no es un temor, sino una esperanza.

Ara, en lo que té moltíssima rahó, es en lo de que lo sentiment carlista ha passat de moda. Es dir, segons y de quina manera.

Perque, si tothom pensés y sentís com nosaltres, el senyor Montero, després de lo de París, no 's passejaria ab tanta tranquilidat per Espanya.

Possible fora que 's fastidiés en un lloch ben resguardat ahont el sol no hi toca gaire.

¡Qué tontos son los que creuhen ab el catolicisme dels liberals!

Ni ab lo catolicisme de 'n Polavieja se pot creure

Hi creuré, quan veigi que s' aparta de las malas companyias.

O millor dit, dels mals companys.

Perque si no parlés ben clar potser els Jesuítas s' entadarían.

Lo senyor Silvela digué que tots los adictes al Vaticà eran sòs amichs.

Fins aquí la cosa no es grave. Lo que sí ho es, que rectificqués després anyadint poch més ó menos:

—Sempre que 'l Vaticà s' inspi en la política liberal que nosaltres sustentem.

Y sempre que 'ns aplaudeixi.

Y sempre que fassi la nostra santíssima voluntat.

Y encara hi haurá algún barret de teula que siga capàs de apoyar á un home tan descarat, per més que s'ia casat (de per riure) ab en Polavieja?

Vaja, que si un se ficsés una mica de debó en certas cosas, n' hi hauria per reventarse de..... fástich.

Visca la regeneració..... liberal.

Ab todas las sevas porquerias, asquerositats é indecencias.

Es de aquellas cosas que no tenen nom lo succehit á Murcia ab lo de las quintas.

Mientras per un grapat de pessetas se lliuren de servir á la patria los mossos fornits, los pobres, esguerrats y tot, per art d' encantament se troban, sense pensarho, ab lo fusell á l' espatlla y 'l morralet á l' esquena.

Gracias á la justicia liberal que 's doblega com un jonch per un bitllet del Banch d' Espanya.

Y parlan de regeneració los que, devant d' aquests incalificables atropellos, no s' atreveixen ó no 'ls dona la gana de portar al pal als criminals que jugan ab las desgracias del pobre!

Pobre Espanya!

Després dirán per qué hi ha anarquistas!

Si al últim, sòs aquests tindrán rahó d' existir ja que nostra societat se converteix en un vil explotador de la necessitat y del que no te pá!

Y just es, sino legal, que á un criminal se 'l penjí, ó se 'l mati.

Y avuy, per lo vist, lo camí de la forca, es el verdader camí de la regeneració.

El *Noticiero* enjega una catilinaria d' alabansas al senyor Montero Rios, qu' es una atrocitat.

Fins li diu *futuro presidente del Consejo de Ministros*.

Vaija, si el *Noticiero* no li ha volgut pendre 'l pel, ben poch se 'n falta.

A no ser que li haigi cobrat l' article á pesseta la ratlla.

CONCURS DE CARTELLS de la Casa-Cordoni. No recordo be si fou *La Nació Catalana* que censurá agrement al senyor Raventós l' haver celebrat lo concurs á Madrid, sent dit senyor un propietari catalá.

Pero *La Nació Catalana* no te en compte que, de champany, ne beuhen més los madrilenys que 'ls barcelonins, y que ningú, á no ser un tonto, se li ha de occorrer fabricar un género sòs pels catalans. Al senyor Raventós no li ha de treure ningú la son de las orellas, que ja fa temps que no n' hi té mica.

Pero aném al cas, ó á la Rambla dels Estudis, y admirém aquell centenar de cartells dels quals, jo, no n' hauria premiat cap.

Per qué? Perque alló, salvo algunas excepcions, son cuadros y no cartells.

Me sembla á mí, que l' objecte que ha de perseguir l' anunciador, es que 'l públich ab una llambregada se fassi cárrech del género, ó del article que anuncia, y en la major part dels cartells exposats, un ha de fer un verdader registre visual si vol saber de lo que 's tracta.

Què n' hi ha de verdader mérit? No hi ha dupte. Alguns se mereixen un march d'aurat de pam y mitj. Ni ha de cómichs, que un d' ells val un Perú, pero tampoch ompla l' objecte. Un altre es un model acabat per un ventanal del Pi. Ni ha un que representa una cova plena de hadas que m' hi jugaria un duro qu' es de un pintor poeta.

Y en fi, com que nosaltres no pretenim fer una crítica, sino donar comte del Concurs, ja que á éll forem galantment invitats, sòs dirém que 'l Jurat ha premiat als que millor omplian l' objecte, al del senyor Tubilla, que conté un *inglés*, d' una pulcritud esmerada, y al del senyor Casas, de molta perspectiva.

CALENDARI SARRIANÉS. Lo senmanari *El Sarriánés*, ha publicat un magnífich Almanach que conté escullits traballs literaris, bonicas poesias y numerosos fotograbats.

Publica també 'ls retratos del digníssim Párruco de Sarriá, del Rnt. Fray Ruperto María de Manresa, Excm. Sr. D. Joaquín Rubió y Ors, D. Francisco Carreras y Candi, D. Antoni Rubió y Lluch, D. Ramón Miralles, Rnt. D. Joan Bautista Altés y D. Lluís Tintoré y 'l de nostre

estimat amich D. Lluís Carlos Viada y Lluch.

TARGETAS POSTALS. De verdader gust son las publicadas per la *Biblioteca Popular Carlista* en las quals, tirats en fototipia, hi van los bustos de D. Carlos y D.ª María Berta.

Posant en ditas targetas un sello de 10 céntims, poden circular per Correos com las ordinarias.

Impresas en resistent cartulina mate, están de venta en casa dels corresponsals de la *Biblioteca Popular Carlista*.

REGENERACIÓ

Lo llenguatge es igual que 'ls vestits.

Ja poden ser aquestos ridículs y extranyss, que s' imposan ab todas las sevas incómodas consecuencias.

Qu' es moda lo polissón! vingan, donchs, aquells darrerass colossals. Què importa la incomoditat per assentarse?—Es moda.

Quan ho sigué d' aquells trajos llisos, que semblavan camisas, me feya l' efecte, de veure convertidas en uns colossals bacallans á mares de familia y á simpáticas senyoretas; pero com que la moda ho imposava, eran inútils todas las protestas dels homes de bon gust y amants de la moral. L' arma que las defensava, era sempre aquesta—joh! es moda.

Las paraulas que forman lo llenguatge, també van á temporadas.

Durant la guerra Antillana, varem passá un parell de mesos que no s' usaba altre paraula que Beligerancia; Beligerancia per aquí, Beligerancia per allá y Beligerancia per tots costats, y quan los *modistos* del llenguatge, varen creure que ja se había usat prou aquesta paraula, imposaren la d' Armistici, y ja ho tenim tot plé d' Armistici. Los periódichs de gran circulació, venfan dematí, tarde y vespre, ab unas lletras de pam, anunciant "El armistici de Cuba", "Los Estados Unidos imponen el Armistici", "Máximo Gómez no acepta el Armistici" y era tanta l' armisticiomanía, que siguerem molts, qu' obtarem l' armistici de no llegir més los periódichs, perque ja estavam mareijats de tants contrasentits y de tantas camándulas.

Més tart s' imposá la paraula *Corso*, pero no m' entretinch gaire aquí, perque com á bon espanyol, me fa vergonya recordá aquesta cosa; puig que tots nostres barcos mercants procuraren anar..... ha resguardar sos cascos á ports extrangers.

Ara va en dansa la de Regeneració.

Fins aquí no hi ha res que dir, podém dir com las donas—joh! es moda.

Lo trist es, que hi ha molts que ho creuhen de bona fe, com si 'ls homes que avuy pretenen regenerarnos, mereixessin alguna confiança; son los mateixos que 'ns han degradat, que 'ns han dut á la ruína, se volen convertir en metjes, quan no son altre cosa qu' enterradors, per no darlos un significatiu pitjor, y si entre ells hi ha algún qu' obri de bona fe, que no ho dupte, no passan de ser uns mal farmacéutichs que equivocan las medicinas.

Molts se creuhen, que aixó de la regeneració es bufar y fer ampollas. Ab la suposició d' haverhi homes prou patriotas y enérgichs per una regeneració, ¿creuhen qu' es possible, capgirar una nació als quatre días? Cada hù que 's jutgi per sí mateix. Estich segú que no trovaria ningú que al comensar l' any, no s' hagi fet lo propósit de cambiar de vida, y ab tot y 'ls pochss días transcurreguts del any present [que pochss serán los que no obrin igual que 'l passat! L' aficionat á las currutacas anirá fent l' os cada día; lo jugador, ja no pot contar lo temps y diners que porta perduts; l' aficionat á las begudas, ha perdut lo compte de las vegadas qu' anat ha recuperar forssas; y jo mateix, á primers d' any, vareig dirme:—Prou escriure, que aburreixes los lectores; mes no sé com ha sigut, qu' avuy hi caigut á la tentació de fer aquest article.

Si un home sol que no més te un modo de pensá, una voluntat propia, no 's pot dominá dels seus vicis, veyent los seus errors, ¿cóm es possible cambiar ab una bufada tot un poble, ahont hi bullen tants cervells, tantas y tantas ambicions y miserias?

De todas maneras aplaudeixo l' idea de regeneració qu' es digne de tot poble civilisat, y més nostra nació que te formada una cadena de gloria tras gloria. Pero aixó deu ferse de poch en poch; res de discursos y frases técnicas, sino sanear l' administració pública; y tota la bruticia que antes enviabam á Ultramar,

tirlarla cap á Ceuta, y així de mica en mica, podrém arribar á una verdadera Regeneració.

De no ferho aixís, es usarla..... perque es moda.

TRENCA-CETRILLS.

¡ADEUSIAU!

A MON AMICH RAMÓN ALORDA

Ab veu tremolosa—com débil cantayre aixeco mas notes—que volan per l' ayre perdente en l' espay; si pulso las cordas—d' argent de ma lira ne sembla que 's queixa—que plora y sospira, tant sòs sab dir jay!

Avans quant cantaba—cansons d' alegría ab veu de dolsura—la lira 'm seguía; avuy no ho fá, no; comprén que jo intento—cantar ab recansa, coneix que sòs canto—cansons d' anyoransa, [de pena y tristól!

De desde las planes—d' aquest senmanari, de quínas doctrinas—soch fiel partidari com bon catalá, envío 'l despido—recort perdurable al braus compatricis que ab llas amigable estém junts temps há.

Sens dupte es aquesta—darrera vegada qu' agafo la ploma—de tinta sucada per escriurer aquí; forçós es que marxí—encar qu' es tristíssim deixeu la tristesa—pregueu al Altíssim, que torni á vení.

Y tú, amich Alorda—per quí 'l cor sospira y agafo la ploma—y toco la lira, y canto sens fí, quant jo siga fora—recorda aquell día en que 'ns coneguerem—ab goig y alegrí; [recórdat de mí!

Ramón, haig d' anarmen—de tú 'm despedeixo: com tendre panyora—mon cor aquí 't deixo; recorda de quí es: mes vull que me 'l tornis—si acás te 'l reclamo; conserval y guardal—tal volta son amo [no tornaré més!

Es l' únich objecte que pot agradarte, lo més pur y tendre—que puch entregarte; [no sabs lo que val! si acás lo rebutjas—y no vols guardarlo, no 'l llensis; l' agafas—y pots trossejarlo clavantl'hi un punyal.

Aymats condeixebles—doneume paraula qu' en cas que no puga—tornar á aquesta aula que tant á mí 'm plau, rebeu ab agrado—mon tendre despido; als qu' he estimat sempre—jo may 'ls oblido. ¡Adeu! ¡Adeusiau!

A. NAVARRA.

CATÓLICHS DE CONVENIENCIA

No d' altre manera han de calificarse eixa classe d' homes desgraciadament bastant abundant, que pretenen passar per católichss verdaders y quí ha de tractarlos per necessitat los hi descubreix al poch temps, una tan refinada hiprocressía, inconcebible per los quí de veras creuhen en Deu; puig que mentres fan pública ostentació de las sevas creencias religiosas, resulta que á casa seva, ab lo seu servey ó ab la seva dependencia, procedeixen d' un modo completament contrari als principis que 'ns ensenya la Santa Iglesia.

En proba d' aixó, no faré més que exposar lo que en realitat acostuma á succehir ab aquesta classe d' homes, en la seguritat de no ser desmentit.

Ab frecuencia qu' es de lamentar, se trovan criats de grans casas que aparentan derrotxar en trajos y elegancia lo que tal volta necessitan per atendre á sas necessitats ó las de sa familia, y no obstant, aquell pobre criat es tractat sens la menor consideració per los seus amos donántloshi una mensualitat tan mesquina que á voltas ni 'ls permet vestir ab la decencia que 'ls mateixos amos li imposan.

Altre tant passa, en determinadas casas de comers, que saldan los seus balansos anuals ab quantiosos beneficis y retribuixen als seus dependents (moltes vegades més intel·ligents y coneixedors del negoci que 'ls seus propis principals) ab un salari que rara vegada permet donar educació conforme als fillets de las sevas entranyas, venint ademés en rahó de no rebaixar la casa en que están empleats, á concórrer en varios compromisos que 'ls hi originan gastos que al seu principal lo tenen sens cuidado.

Molt més podria dir; pero com en aixó hi ha molta feyna, me permetré per aquesta volta aconcellar no més, que aixó deuria combatirse en tots los terrenos lícits y desenmascarar á aquesta classe de gent, que ab la apariencia de catolicisme, no son més que uns explotadors del pobre aumentant los seus capitals á costa d'ells. Buscan dependents catòlics, aixó sí; d'aquesta manera logran en general tenir personal fidel que s'interessa per la preponderancia de la casa.

Aixís ho fan los catòlics de conveniencia ó comerciants sistema juheu.

RUBEGUT.

HISTORIA DEL CARLISMO

Segons circular que havém rebut, está en prempsa lo cuadern primer d'aquesta historia. Fins al día 10 de febrer hi ha temps de suscriurshi.

Los suscriptors de després de dita fetxa, no podrán tenir lo cuadern primer.

Per correo, Ricardo Sala, Basea 23, Barcelona. Personalment, al Kiosco de la Rambla, frente de Bethlem ó en nostra Administració.

5 cuaderns consecutius, 2 rals.—10 cuaderns, 1 peseta.—20 cuaderns, 2 pessetas.

LA GERMANA DE LA CARITAT

(CUADRET)

«Como tú hiciste, se hará contigo; el galardón volverá sobre tu cabeza.»

ABDIAS.

I

Era una nit molt plujosa; los fanals estaban apagats; tot era negre com una gola de llop.

La vila talment semblava un cementiri; pe 'ls carrers d'ella, ningú hi transitava; tot quiet.... mut.

Plovia á bots y á barrals; los carrers semblavan rieras; sens parar lo retruny y lo fort espatech del tró, feya esclayar, espahorir; los amples carrers de la Vila, tenebrosa com un desert, eran il·luminats tant sols de tant en tant per l'esferehida claror del llamp; se sentia també de tant en tant la veu planyidera y tétrica del sereno, que anava perdentse per l'espai, ofegada pe 'l vent qu'udolava ab rabia....

¡Quina nit de tempesta, válgam Deu!

II

A la Vila tothom dorm; sos habitants están entregats á las mans de Morfeo; mes no, encara hi ha un sér que vetlla candorosament á un malalt que ja fa horas que horrorosamente está lluytánt ab la Parca. ¡Pobret! com sosté endemoniada batalla entre la vida y la mort.

Després que haguém contemplat á aquest sér que mou llástima, de ulls fondos y entelats, de boqueta ja amoratada y de rostre groch com ja de cadavre, alsém la vista y fixemse ab aquell altre sér angelical, model de virtut y de paciencia, espill del més ver amor y de la més santa fe, que al capsal del lliit te 'l moribunt ¿quí es?... La germana de la Caritat.

Ella per salvar l'ánima del que va á morirse, fica sos ulls de pietat y llagrimosos al cel y mormoleja oracions pregant á Deu; ella ab paciencia y ab lo mocador frega 'l suhor que del rostre del pacient está rajantli á causa de la agonía que 'l té abatut. Per fi, á aquest li ve un atach d'ofech y entrega l'ánima á Deu, en lo precís moment que 'l rellotje del campanar llensava á l'espai ab tó solemne y pausat las dotze campanadas....

¡Quina mort més tétrica!!!

III

¡Havém contemplat á la que ab tanta humilitat, ab tanta paciencia, com ha cuydat, com ha assistit al pobre malalt desfiant tota enfermetat que sigui contagiosa?...

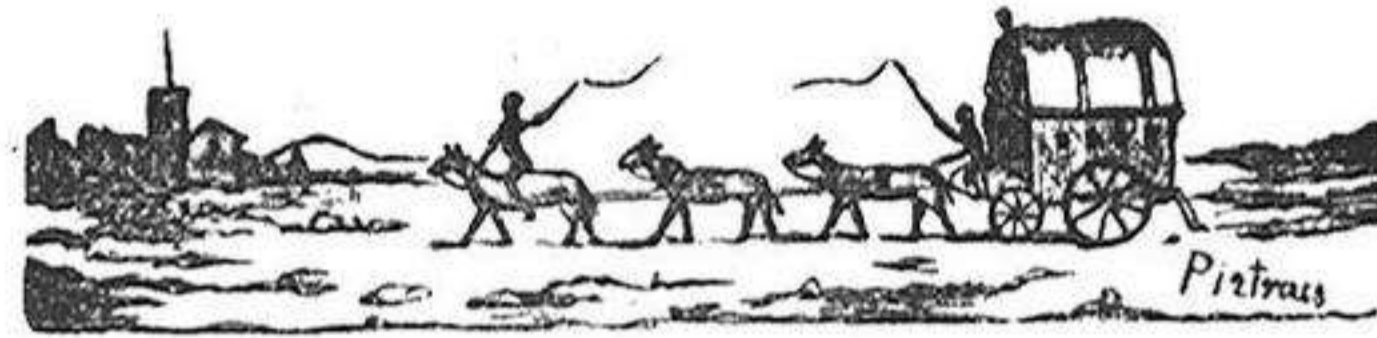
Donchs ara, mireula en los camps del combat, no tement lo graneig de las balas, ni 'l fort espatech dels canons, com

assisteix al brau guerrer que ferit ha caygut convertit en martir de la Patria.

Més tart, mireula en las salas del Hospici; ella es qui cuyda, ella es qui educa als pobres orfanets; podrian tenir aquets may á la vida, una mare que 'ls cuydes més be y 'ls portés més carinyo que una germana de la Caritat!....

Gontinúa cuydant joh germanal ab aquest zel y ver amor com has fet fins ara als órfens, lleprosos y guerrers, que en lo cel Deu ja t'espera ab ansia pera cenyir en ta testa corona de lloer y de gloria.

SANTIAGO BELETA.

CARTAS DE FORA

Llorens del Panadés, 20 Janer de 1899.

Estimat Aucell Vilanovi: Per medi del Titas t'escrich la present, per ferte memoria que, per Carnaval, com cada any, tornarem á Lourdes.

Ja saba tú, que de Llorens hi assisteixen multitud de personas, especialment joves, que pensan molt com nosaltres, y passém un dia tranquil y ab pau y gracia de Senyor.

La Orquesta La Constancia del important Centre Moral se proposa executar una bonica missa y un bon repertori de pessas escullidas baix la direcció del inteligent director D. J. Mitjans, y el coro també es proposa fer de las sevas.

Apa, Vilanovins; porteuvos com nosaltres y de segú que 's farà una festassa de primera.

Vostre amich

L'AUCELL DEL PANADÉS.

**

Sant Hipólit de Voltregá, 19 Janer de 1899.

Senyor Mestre Titas. Tant que 's parla de regeneració, que ja es un fástich, y ningú ha donat en el quid de la cosa; ningú ha trobat la pedra filosofal.

Jo, donchs, que en ma vida he agafat una ploma ni he vist may lo meu nom en lletres de motllo, me proposo donarne vintinou á acabar trenta, al mateix Polavieja, capitá Manaya de la tan decantada regeneració.

Sempre he entés, que las cosas s'han de fer comensant per lo primer; tot lo que no siga aixó son panyos calents y armas al hombro, de consegut, proposo com á plan de regeneració nacional, comensar per regenerar las localitats, ó siga, als ajuntaments, ó millor dit encara, als Secretaris.

¡Hi ha cada secretari qu'és una pesta! Pero, pera entrar de plé al assumpto, necessito los auxilis de la divina Gracia. Ajudémela á implorar los santipolenchs pera la próxima senmana.

MORRAL.

**

Tarragona, 11 Janer de 1899.

Senyor mestre Titas: Fà cosa de 8 mesos que vaig agafar, que per casualitat vingué á parar á mas mans, un número del Titas, y lo que es ara hi estich entussiasmat de debó. No passa dissapte que no m'hi fassi un tip de riure al veure las pallissas que clava als lliberals de totas castas y colors.

Donchs, Senyor Mestre, jo voldria assistir á la seva escola; me proposo saber la lliisó quan vosté 'm preguntí historia de Tarragona. ¡Quina historia podria jo contarli! Vaja, admetim á l'aula y li prometo que no 'l faré quedar gens malament.

De vosté atent y S. S.

RAM-AL.

**

Vilanova y Geltrú, 15 Janer de 1899.

Aymat Titas: encar en nostra vila no hi tenim prou farsants; hi han poch partits; ab un altre, farém luxosa fila, y ens tindrán, lluny d'aquí, per presumits.

A més de 'ls cavallers del Sant Sepulcre y els del tupé, que ab barra van tirant, tenim els florentins, qu'és gent poch pulcre, y uns poch republicans que van mimvant.

Donchs bueno; avuy mateix pensan dotarnos de nova comissió de gran renom, que vé disposadeta á il·lustrarnos ó á fernos tornar leros si no ho som.

L' alé d' un brau capdill simpár cristiano que 'l jou de quatre sabis s'ha imposat, á alguns ha trastocat tot xano xano, formantne un comité mitj esguerrat.

Los membres, son gent d'upa ó de caleri bornis tots, (com son mestre) ó tartamuts; y demostren en tot, tan poch senderi, que ja se 'ls té per ases dels tossuts.

¡loor, al gran cristiano excels cristino, que, tant sa gloria escampa per lo mon! (aquest, si que 'ns ensenya que ho fá ab tino, y que, trempats com ell, ben poch ho son).

Ja 's veu que té establerta una contracta per fer ballar á tots, com bé li plau; puig sé qu' en cert palau sols d'aixó 's tracta; ¡no 'ls sembla, que d'eix pany ja tinch la clau!

Deseuse, ja s'ha descobert lo marro ab que al poble voleu portar venut; Espanya, ja no vol més despilfarro; enrretera, aquest juheu sobrevingut....

Y ara vingá un aplauso al nostre Batlle, per l'adop de la Rambla; ¡ja era hora! mentres fassi arreglar tot quan s'espallí, fará content á eix aucellet que plora....

Aitre cosa, reclama que s'hi posi fidedigne atenció, com es de lley; y puig no crech, á aytal ningú s'oposi, vinch á citarla, per fer bon servey.

Jo no sé á qué obcheix, que las aceras estigan tan y tan destarotadas, y no s'hi fassin obras verdaderas per reconstituir las ya gastadas.

¿Qué costa, quan la cosa 's fá ja vella, de remontarla, perque duri més; si á una dona 's forada la paella, ¡no hi fá posar cul nou, per poch calés?

Aquest mal, senyó arcalde, va estenentse; quan plou, son las aceras uns estanys que s'hi queda negat, quan menys s'hi pensa, ¡per Deu! ¡deslliurims de tan tristos banys!

En la acera, ademés, de certa via, (que tothom coneix per Carrer Majó), hi va caurer estesa, en mitx del dia, una nena, portant un gros porró.

Vá clavarse lo vidre en sas manetas, y els plors que feya, várentme eterní; ¡senyor Batlle; atengui eixas cosetas que aquí exposa

L'AUCELL VILANOVÍ!

Fem present á tots los que 'ns envían cartas per insertar, qu'és precís que no sían kilométricas y que vingan autorisadas per una firma coneguda.

XARADA

Venint de fé una cassera un día molt borrascós, vaig doná un colp de tres dos á la soca d' un primera.

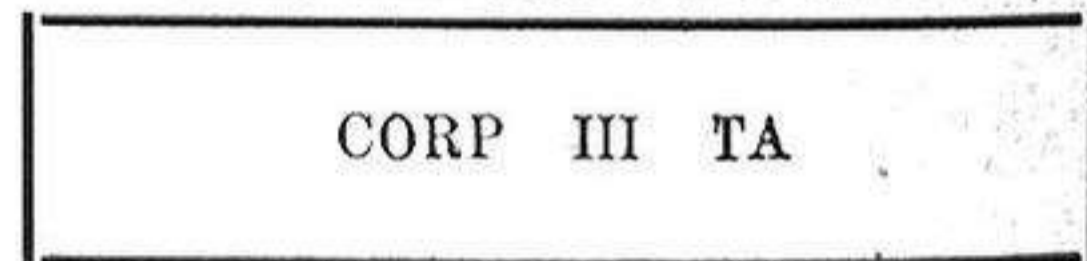
Y rodant com la total vaig perdre jo un mocador de prima tres, molt hermós que 'm costava un dineral.

L'AUCELL DEL PANADÉS.

GEROGLIFICH NUMÉRICH

1	Consonant
2 4 7	Riu
1 4 5 5 6	Parentiu
1 2 3 4 5 6 7	Nom d'home
1 6 5 5 6	Temps del verb
4 2 6	Peat
7	Consonant

GEROGLIFICH COMPRIMIT

J. VIGATÁ.

CORRESPONDENCIA

La Cotorra Calderina; ab prosa y curtetas serán publicadas ab agrado.—Z., Berga. Apreti y no planyi á ningú.—Cabedo; no podem ocuparnos d'alló que vosté ja sab.—D. J. R. Alguaire; rebut l'import y suscrit fins á fi Septembre, 99.—D. J. E. de Lleyda; rebuda la libransa.—D. M. C. Solsona, rebuda la libransa y suscrit fins á fi de Mars del 99.—D. M. C. de Manlleu, suscrit semestre fins á fi de mars del 99.—D. J. G. de Manlleu; suscrit fins á fi de Juny del 99.—D. J. Vidiella, Cambrils; suscrit desde primer d'any; admetém, en pago, sellos de 15 céntims y de guerra de 5.—D. L. F. de Malgrat; fou enviat lo folleto del senyor Peyrolón.—D. M. S. Monjos, lo saludo efectuoús, y fou cumplert l'encárrech.—Morrall, San Hipólit; pot continuar enviant correspondencias; ja sé jo que hi ha molta bruticia en aquest poble.—D. Joan Mestres, Tarragona, abonats los 10 números que 'm remet.

Establiment Tipogràfic, Casanova, 13; Barcelona.